

URZĄD MIASTA ŻORY
44-240 Żory
Al. Wolności 23

Żory, 29.12.2021r.

Protokół kontroli

problemowej przeprowadzonej w Urzędzie Miasta Żory w okresie od 17.11.2021r. do 28.12.2021r. Kontrola została przeprowadzona przez pracownika Zespołu Kontroli Urzędu Miasta Żory. – specjalistę, na podstawie upoważnienia Prezydenta Miasta nr OR.0052.293.2021 z dnia 12.11.2021r.

Jednostka kontrolowana:

Zespół Szkół Specjalnych im. Matki Teresy z Kalkuty w Żorach, ul. Boryńska 54

Zakres kontroli: Obowiązki pracodawcy w zakresie BHP

Sprawdzono: dokumentację w zakresie oceny ryzyka zawodowego, przestrzeganie terminów badań lekarskich wstępnych, okresowych i kontrolnych, terminów szkoleń BHP wstępnych i okresowych oraz zasady przyznawania środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego, a także prawidłowość wyliczania i wypłaty ekwiwalentu za używanie przez pracowników własnej odzieży i obuwia roboczego.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2018r. do 17.11.2021r.

Metoda kontroli: sposób wyrywkowy

I. Ustalenia ogólnie-organizacyjne

Zespół Szkół Specjalnych im. Matki Teresy z Kalkuty w Żorach jest jednostką organizacyjną Miasta Żory działającą w formie jednostki budżetowej. W skład Zespołu wchodzi: Szkoła Podstawowa nr 12 Specjalna z klasami dotychczasowego Gimnazjum nr 7 Specjalnego, Branżowa Szkoła I stopnia Specjalna, w której prowadzone są klasy dotychczasowej Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej oraz Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy.

Kierownik jednostki

W okresie objętym kontrolą obowiązki dyrektora jednostki pełniła Pani I na podstawie powierzenia:
- z dnia 06.08.2014r. (zarządzenie Prezydenta Miasta Żory nr OR.0050.1044.2014 z dnia 06.08.2014r.) na okres od 01.09.2014r. do 31.08.2019r.

Dyrektor działał na podstawie pełnomocnictwa nr ED.2120.1.8.2014.AJ z dnia 31.08.2014r. udzielonego przez Prezydenta Miasta Żory na okres od 01.09.2014r. do 31.08.2019r.,

- z dnia 20.08.2019r. (zarządzenie Prezydenta Miasta Żory nr OR.0050.1376.2019 z dnia 20.08.2019r. na okres od 01.09.2019r. do 31.08.2024r.

Dyrektor działał na podstawie pełnomocnictwa nr ED.2120.1.6.2019.AC z dnia 28.08.2019r. udzielonego przez Prezydenta Miasta Żory na okres od 01.09.2019r. do 31.08.2024r.

Główny księgowy jednostki

W okresie objętym kontrolą funkcję głównego księgowego pełniła Pani Joanna Kolorz zatrudniona na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony od 17.10.2002r. oraz powierzenia obowiązków z dnia 01.09.2002r.

W okresie od 25.06.2021r. do 18.10.2021r. obowiązki głównego księgowego pełniła Pani _____ zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas zastępstwa usprawiedliwionej nieobecności głównego księgowego.

II. Ustalenia kontroli

W okresie objętym kontrolą obowiązywały:

- ustawa z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. - Dz. U. z 2016r., poz. 1666 ze zm., t.j. - Dz. U. z 2018r., poz. 108 ze zm., t.j. - Dz. U. z 2018r., poz. 917 ze zm., t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1040 ze zm., t.j. - Dz. U. z 2020r. poz. 1320 ze zm.),
- ustawa z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020, poz. 374 ze zm., t.j. - Dz. U. z 2020r., poz. 1842 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 grudnia 2020r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, w zakresie objętym kontrolą zmiana treści § 31m ust. 1 z mocą wsteczną obowiązującą od dnia 8 marca 2020r. (Dz. U. z 2020r., poz. 2255),
- rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004r., nr 180, poz. 1860 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (t.j. – Dz. U. z 2016r., poz. 2067 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (t.j. – Dz. U. z 2017r., poz. 894),
- rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018r. w sprawie dokumentacji pracowniczej (Dz. U. z 2018r., poz. 2369),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. - Dz. U. z 2003r., nr 169 poz. 1650 ze zm.),

- Regulamin pracy Zespołu Szkół Specjalnych im. Matki Teresy z Kalkuty w Żorach
- Bezpieczeństwo i higiena pracy §15-§18 z późniejszymi zmianami wprowadzonymi do Regulaminu Pracy, obowiązujący od 01.05.2003r. do nadal,
- Regulamin przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego dla pracowników Zespołu Szkół Specjalnych im. Matki Teresy z Kalkuty w Żorach, obowiązujący od 01.01.2021r. do nadal, wprowadzony Zarządzeniem Nr 10/2020/2021 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych w Żorach z dnia 28.12.2020r.,
- Zarządzenie nr 8/2011/2012 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych w Żorach z dnia 26.10.2011r. w sprawie zasad, norm przydzielania środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego oraz sposobu naliczania ekwiwalentu za odzież własną, obowiązujące od 28.10.2011r. do 31.12.2021r. wraz z załącznikiem nr 1 stanowiącym Normy przydziału środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego oraz naliczania ekwiwalentu za odzież własną, obowiązującym do 19.11.2015r.,
- Zarządzenie nr 13/2015/2016 wraz z załącznikiem nr 2 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych w Żorach z dnia 20.11.2015r. w sprawie zmiany załącznika nr 1 Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych w Żorach nr 8/2011/2012 z dnia 26.10.2011r. w sprawie zasad, norm przydzielania środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego oraz sposobu naliczania ekwiwalentu za odzież własną, obowiązujące od 20.11.2015r. do 31.12.2020r.,
- Ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy w Zespole Szkół Specjalnych im. Matki Teresy z Kalkuty w Żorach, obowiązująca od dnia 30.09.2013r. do 25.02.2021r. wraz z uzupełnieniem o zagrożenie związane z COVID-19 dokonany w dniu 10.08.2020r.,
- Ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy w Zespole Szkół Specjalnych im. Matki Teresy z Kalkuty w Żorach, obowiązująca od 26.02.2021r. do nadal, uwzględniająca czynnik biologiczny koronawirus Sars-CoV-2.

W okresie objętym kontrolą zadania służby BHP w zespole wykonywane były przez firmę FHU „EXIM” reprezentowaną przez mgr inż. . na podstawie:

- umowy do wykonania pełnienia specjalistycznego nadzoru nad stanem BHP i ochrony ppoż. zawartej w dniu 01.09.2017r. na czas określony od 01.09.2017r. do 31.08.2018r.
- umowy do wykonania pełnienia specjalistycznego nadzoru nad stanem BHP i ochrony ppoż. zawartej w dniu 03.09.2018r. na czas określony od 01.09.2018r. do 31.08.2019r.
- umowy do wykonania pełnienia specjalistycznego nadzoru nad stanem BHP i ochrony ppoż. zawartej w dniu 02.09.2019r. na czas określony od 01.09.2019r. do 31.08.2020r.
- umowy do wykonania pełnienia specjalistycznego nadzoru nad stanem BHP i ochrony ppoż. zawartej w dniu 01.09.2020r. na czas określony od 01.09.2020r. do 31.08.2023r.

W okresie objętym kontrolą naliczaniem ekwiwalentu za odzież ochronną dla pracowników zgodnie z normami zajmowała się Pani i zatrudniona na stanowisku sekretarza szkoły, następnie na stanowisku kierownika gospodarczego.

W piśmie z dnia 09.12.2021r. Dyrektor wskazał stanowiska pracy funkcjonujące w jednostce w okresie objętym kontrolą (zał. nr 1).

Ocena ryzyka zawodowego

Zgodnie z art. 226 ustawy Kodeks pracy pracodawca ocenia i dokumentuje ryzyko zawodowe związane z wykonywaną pracą oraz stosuje niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające ryzyko, a także informuje pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą, oraz zasadach ochrony przed zagrożeniami.

Ocenę ryzyka zawodowego w Zespole Szkół Specjalnych im. Matki Teresy z Kalkuty opracowano w okresie od 01.09.2013r. do 30.09.2013r. Oceny dokonano metodą PN-N-18002.

W przedłożonym opracowaniu określono m. in. charakterystykę stanowisk pracy, identyfikację zagrożeń oraz środki profilaktyczne chroniące przed zagrożeniami na stanowisku pracy. Oceny dokonano dla stanowisk pracy: konserwator, dyrektor i zastępca dyrektora, nauczyciel, pracownik administracyjno-biurowy, psycholog, pedagog i logopeda, sprzątaczką, bibliotekarz i nauczyciel wychowania fizycznego.

Ocenę ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy uzupełniono w dniu 10.08.2020r. o zagrożenie związane z COVID-19.

W dniu 26.02.2021r. opracowano nową Ocenę ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach pracy uwzględniającą nowy czynnik biologiczny koronawirus Sars-CoV-2 wywołujący chorobę COVID-19.

Ocena ryzyka zawodowego została przeprowadzona w oparciu o wymagania polskiej normy PN-N-18002.

W przedłożonym opracowaniu przedstawiono ocenę i analizę ryzyka zawodowego dla stanowisk: pedagog, logopeda, psycholog i doradca zawodowy, intendent, konserwator, nauczyciel i pomoc nauczyciela, nauczyciel bibliotekarz, nauczyciel wychowania fizycznego, pracownik administracyjno-biurowy, sprzątaczką/starszą sprzątaczką, terapeuta pedagogiczny, wychowawca świetlicy oraz stanowisk kierowniczych, tj. dyrektor, wicedyrektor i kierownik gospodarczy.

Kontrolą w zakresie dokumentacji dotyczącej ryzyka zawodowego objęto 10 wybranych pracowników (zał. nr 2), zatrudnionych w jednostce na nw. stanowiskach pracy:

- nauczyciel,
- wychowawca świetlicy,
- pomoc nauczyciela,
- konserwator,
- sprzątaczką/starszą sprzątaczką.

Kontrolującemu przedstawiono pisemne oświadczenia pracowników objętych kontrolą o zapoznaniu się z ryzykiem zawodowym związanym z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami określonym w Ocenie ryzyka zawodowego obowiązującej od 30.09.2013r. do 25.02.2021r. oraz w Ocenie ryzyka zawodowego obowiązującej od 26.02.2021r. do nadal.

Kierownik gospodarczy ustnie poinformował, iż do czasu wprowadzenia aktualizacji Oceny ryzyka zawodowego, pracownicy od początku pandemii mieli zapewnione środki

ochrony indywidualnej w związku z zagrożeniem związanym z wirusem SARS-CoV-2 wywołującym chorobę COVID-19 (jednorazowe maseczki, rękawiczki, środki dezynfekujące).

W powyższym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przedłożonej do kontroli dokumentacji z akt osobowych w 9 przypadkach (poz. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 – zał. nr 2) brak było pisemnych potwierdzeń poinformowania pracowników o ryzyku zawodowym oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami na zajmowanych stanowiskach pracy związanych z COVID-19 – wprowadzonym do Oceny ryzyka zawodowego w dniu 10.08.2020r.

O zagrożeniach związanych z wirusem SARS-CoV-2 wywołującym chorobę COVID-19 nauczycieli poinformowano na konferencji Rady Pedagogicznej w dniu 31.08.2020r. Udział w konferencji nauczyciele potwierdzili na liście obecności (poz. 2, 7, 9 – zał. nr 2).

Zgodnie z §3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika oraz zgodnie z §3 pkt 2f rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018r. w sprawie dokumentacji pracowniczej, w dokumentacji akt osobowych powinny znajdować się potwierdzenia poinformowania pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami.

2. W Ocenie ryzyka zawodowego obowiązującej do 25.02.2021r., stwierdzono brak opisanego, a funkcjonującego w zespole stanowiska pracy „pomoc nauczyciela”.

3. W dokumentacji oceny ryzyka zawodowego obowiązującej w okresie objętym kontrolą:
a) nie wskazano osób zatrudnionych na funkcjonujących w jednostce stanowiskach pracy (zał. nr 2),

b) nie określono stosowanych w jednostce środków ochrony zbiorowej przy stanowisku: „konserwator”, „sprzątaczką” i „pomoc nauczyciela” - jako środek ochrony zbiorowej wskazano jedynie wentylację przy stanowisku pracy „nauczyciel” i „nauczyciel wychowania fizycznego” w Ocenie ryzyka zawodowego obowiązującej do 25.02.2021r. oraz w Ocenie ryzyka zawodowego obowiązującej od 26.02.2021r. przy stanowisku pracy „nauczyciel, pomoc nauczyciela”,

c) nie uszczegółowiono stosowanych w jednostce środków ochrony indywidualnej np.: przy stanowisku „nauczyciel wychowania fizycznego” wykazano jako wyposażenie ogólnie m.in.: odpowiednia odzież (przy zagrożeniu mikroklimat), przy stanowisku „konserwator” wskazano: odpowiednia odzież (przy zagrożeniu zmiennych warunków atmosferycznych) oraz ochrony osobiste (przy kontakcie z ostrymi i szorstkimi krawędziami).

Zgodnie z §39a pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, pracodawca prowadzi dokumentację oceny ryzyka zawodowego oraz zastosowanych niezbędnych środków profilaktycznych. Dokument potwierdzający dokonanie oceny ryzyka zawodowego powinien uwzględniać w m.in. opis ocenianego stanowiska pracy, w tym wyszczególnienie m.in. stosowanych środków ochrony zbiorowej i indywidualnej oraz osób pracujących na tym stanowisku pracy.

4. Stwierdzono rozbieżności pomiędzy zakresem wyposażenia wykazanym w Ocenach ryzyka zawodowego, a Normami przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, np.:

a) w Ocenie ryzyka zawodowego obowiązującej do 25.02.2021r.:

- przy stanowisku „konserwator” wykazano jako wyposażenie pracownika: *rękawice ochronne, okulary ochronne i tarcze ochronne, nauszники, odzież robocza, buty robocze, odpowiednia odzież, maseczki przeciwpylowe*, natomiast w Normach przydziału środków... obowiązujących do 31.12.2020r. wykazano: *ubranie drelichowe, buty robocze, kurtka ocieplana, czapka, rękawice robocze, okulary ochronne*, w Normach przydziału obowiązujących od 01.01.2021r. wykazano: *ubranie robocze, buty robocze, koszula flanelowa, kurtka ocieplana, czapka zimowa, rękawice zimowe, rękawice robocze, okulary ochronne*,
- przy stanowisku „sprzątaczką” wykazano: *ubranie robocze, rękawice gumowe, buty antypoślizgowe, nieprzemakalne, ochrona oczu przy stosowaniu środków chemicznych czyszczących, ochronniki słuchu, odpowiednia odzież, ochrony osobiste*, natomiast w Normach przydziału środków... obowiązujących do 31.12.2020r. oraz w Tabeli norm przydziału obowiązującej od 01.01.2021r. wykazano: *fartuch ochronny, buty na spodach antypoślizgowych, rękawice robocze*,

b) w Ocenie ryzyka zawodowego obowiązującej od 26.02.2021r.:

- przy stanowisku „konserwator” wykazano jako wyposażenie pracownika: *odpowiednie obuwie, ochrony osobiste, ochronniki słuchu, odpowiednia odzież, maseczki przeciwpylowe, rękawice ochronne, okulary ochronne i tarcze ochronne, rękawiczki jednorazowe (COVID), półmaski ochronne i maseczki ochronne (COVID)*, natomiast w Normach przydziału obowiązujących od 01.01.2021r. wykazano: *ubranie robocze, buty robocze, koszula flanelowa, kurtka ocieplana, czapka zimowa, rękawice zimowe, rękawice robocze, okulary ochronne*,
- przy stanowisku „sprzątaczką”, „starsza sprzątaczką” wykazano: *odpowiednie obuwie, ochrony osobiste, ochronniki słuchu, odpowiednia odzież, rękawiczki, rękawiczki jednorazowe (COVID), półmaski ochronne i maseczki ochronne (COVID)*, natomiast w Normach przydziału obowiązujących od 01.01.2021r. wykazano: *fartuch ochronny, buty na spodach antypoślizgowych, rękawice robocze*,
- przy stanowisku „nauczyciel”, „pomoc nauczyciela” wykazano: *odpowiednie obuwie, odpowiednia odzież, rękawiczki jednorazowe (COVID), półmaski ochronne i maseczki ochronne (COVID)*, natomiast w Normach przydziału obowiązujących od 01.01.2021r. przy stanowisku „pomoc nauczyciela” wykazano: *fartuch ochronny*, przy stanowisku „nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej”, „nauczyciel techniki”, „nauczyciel plastyki” wykazano: *fartuch ochronny*.

Badania lekarskie: wstępne, okresowe i kontrolne

Zgodnie z art. 229 Kodeksu pracy:

§1 wstępnym badaniom lekarskim podlegają: osoby przyjmowane do pracy; pracownicy młodociani przenoszeni na inne stanowiska pracy i inni pracownicy przenoszeni na

stanowiska pracy, na których występują czynniki szkodliwe dla zdrowia lub warunki uciążliwe,

§1¹ wstępnym badaniom lekarskim nie podlegają osoby:

1) przyjmowane ponownie do pracy u tego samego pracodawcy na to samo stanowisko lub na stanowisko o takich samych warunkach pracy w ciągu 30 dni po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniego stosunku pracy z tym pracodawcą;

2) przyjmowane do pracy u innego pracodawcy na dane stanowisko w ciągu 30 dni po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniego stosunku pracy, jeżeli posiadają aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie i pracodawca ten stwierdzi, że warunki te odpowiadają warunkom występującym na danym stanowisku pracy, z wyłączeniem osób przyjmowanych do wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych,

§1² przepis §1¹ pkt 2 stosuje się odpowiednio w przypadku przyjmowania do pracy osoby pozostającej jednocześnie w stosunku pracy z innym pracodawcą,

§2 pracownik podlega okresowym badaniom lekarskim. W przypadku niezdolności do pracy trwającej dłużej niż 30 dni, spowodowanej chorobą, pracownik podlega ponadto kontrolnym badaniom lekarskim w celu ustalenia zdolności do wykonywania pracy na dotychczasowym stanowisku,

§4 pracodawca nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie,

§4a wstępne, okresowe i kontrolne badania lekarskie przeprowadza się na podstawie skierowania wydanego przez pracodawcę,

§7 pracodawca przechowuje orzeczenia wydane na podstawie badań lekarskich, o których mowa w § 1, 2 i 5, orzeczenia i skierowania uzyskane na podstawie § 1³ oraz skierowania, o których mowa w § 4a art. 229 ustawy,

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz ustawy zmieniającej o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw w zakresie badań lekarskich:

1) art. 12a (obowiązujący od 08.03.2020r.):

- ust. 1 - w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, od dnia ogłoszenia danego stanu, zawiesza się wykonywanie obowiązków wynikających z przepisów art. 229 §2 zdanie pierwsze, §4a w zakresie badań okresowych i §5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. - Kodeks pracy,

- ust. 2 - po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii albo po odwołaniu stanu epidemii, pracodawca i pracownik są obowiązani niezwłocznie podjąć wykonywanie zawieszonych obowiązków, o których mowa w ust. 1, i wykonać je w okresie nie dłuższym niż 180 dni od dnia odwołania danego stanu,

- ust. 3 - w przypadku braku dostępności do lekarza uprawnionego do przeprowadzenia badania wstępnego lub kontrolnego, badanie takie może przeprowadzić i wydać odpowiednie orzeczenie lekarskie inny lekarz. Orzeczenie lekarskie wydane przez innego lekarza traci moc po upływie 180 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii, albo od dnia odwołania stanu epidemii. Lekarz ten może przeprowadzić badanie i wydać orzeczenie lekarskie w trybie określonym w art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Do orzeczenia lekarskiego stosuje się odpowiednio art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2020r. poz. 702 i 1493 i 1875). Orzeczenie lekarskie wydane przez innego lekarza włącza się do akt osobowych pracownika.

2) art. 31m (obowiązujący od 08.03.2020r.):

- ust. 1 - orzeczenia lekarskie wydane w ramach wstępnych, okresowych i kontrolnych badań lekarskich, których ważność upłynęła po dniu 7 marca 2020 r., zachowują ważność, nie dłużej jednak niż do upływu 180 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii,

- ust. 2 - jeżeli odrębne przepisy w zakresie badań lekarskich, innych niż określone w ust. 1 lub badań psychologicznych, wymagają posiadanie aktualnego orzeczenia lekarskiego albo psychologicznego, a ważność upłynęła po dniu 7 marca 2020 r., orzeczenie to zachowuje ważność, nie dłużej jednak niż do upływu 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (t.j. - Dz. U. z 2016r., poz. 2067 ze zm.) badania profilaktyczne kończą się orzeczeniem lekarskim stwierdzającym brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku albo stwierdzającym istnienie przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku w warunkach pracy opisanych w skierowaniu na badania lekarskie (§2 pkt 5 rozporządzenia).

W przypadku stwierdzenia braku przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku lekarz wskazuje w orzeczeniu lekarskim datę następnego badania okresowego.

Kontrolą objęto przestrzeganie terminów badań lekarskich wstępnych, okresowych i kontrolnych u 10 wybranych pracowników (zał. nr 3) na podstawie nw. dokumentów:

- umów o pracę,
- skierowań na badania lekarskie wstępne, okresowe i kontrolne,
- orzeczeń lekarskich z przeprowadzonych badań,
- kartotek graficznych obecności pracowników.

W wyniku przeprowadzonej kontroli w powyższym zakresie ustalono:

1) w jednym przypadku (poz. 1 – zał. nr 3) orzeczenie lekarskie o zdolności do pracy zostało wystawione po terminie.

Pracodawca skierował pracownika (poz.1 – zał. nr 3) zatrudnionego od 01.09.2018r. do 31.08.2019r., następnie od 01.09.2019r. do nadal na badania okresowe w dniu 29.08.2020r., natomiast orzeczenie lekarskie o zdolności do pracy otrzymał w dniu 13.10.2020r.

Poprzednie orzeczenie lekarskie nr 8044/2018 zostało wystawione w dniu 29.08.2018r. z datą następnego badania okresowego na dzień 29.08.2020r.

2) w jednym przypadku pracodawca skierował pracownika (poz. 2 – zał. nr 3) zatrudnionego na czas nieokreślony od 01.09.2004r. na badania okresowe w dniu 24.02.2021r. tj. po terminie. Orzeczenie lekarskie o zdolności do pracy pracownik otrzymał w dniu 25.02.2021r.

Poprzednie orzeczenie lekarskie nr 91/2018 zostało wystawione w dniu 04.01.2018r. z datą następnego badania okresowego na dzień 04.01.2021r.

3) w dwóch przypadkach (poz. 7 i 10 – zał. nr 3) w przedłożonej dokumentacji brak było skierowań na badanie okresowe.

Brak zachowania ww. terminów okresowych badań lekarskich spowodowane było panującym stanem epidemii. Zgodnie z art. 31m ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, orzeczenia lekarskie wydane w ramach wstępnych, okresowych i kontrolnych badań lekarskich, których ważność upłynęła po dniu 7 marca 2020 r., zachowują ważność, nie dłużej jednak niż do upływu 180 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

Szczegółowe ustalenia kontroli zawiera zał. nr 3.

W zakresie przestrzegania terminów badań lekarskich u pracowników objętych kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości.

Szkolenia w dziedzinie BHP wstępne i okresowe

Zgodnie z art. 237³ §2 Ustawy Kodeks pracy pracodawca jest obowiązany zapewnić przeszkolenie pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przed dopuszczeniem go do pracy oraz prowadzenie okresowych szkoleń w tym zakresie. Szkolenie pracownika przed dopuszczeniem do pracy nie jest wymagane w przypadku podjęcia przez niego pracy na tym samym stanowisku pracy, które zajmował u danego pracodawcy bezpośrednio przed nawiązaniem z tym pracodawcą kolejnej umowy o pracę.

Zgodnie z art. 237³ §2² Ustawy Kodeks pracy (obowiązującym od 01.01.2019r.) szkolenie okresowe pracownika, o którym mowa w §2, nie jest wymagane w przypadku pracownika na stanowisku administracyjno-biurowym, gdy rodzaj przeważającej działalności pracodawcy w rozumieniu przepisów o statystyce publicznej znajduje się w grupie działalności, dla której ustalono nie wyższą niż trzecia kategorię ryzyka w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, chyba że z oceny ryzyka, o której mowa w art. 226 pkt 1 wynika, że jest to konieczne.

Zgodnie z:

- §8 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy szkolenie wstępne jest przeprowadzane w formie instruktażu według programów opracowanych dla poszczególnych grup stanowisk i obejmuje szkolenie wstępne ogólne, zwane „instruktażem ogólnym” oraz szkolenie wstępne na stanowisku pracy, zwane „instruktażem stanowiskowym”,
- §10 ust. 1 ww. rozporządzenia: instruktaż ogólny odbywają, przed dopuszczeniem do wykonywania pracy m.in. nowo zatrudnieni pracownicy,
- §10 ust. 2 ww. rozporządzenia: instruktaż ogólny prowadzi pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy, osoba wykonująca u pracodawcy zadania tej służby albo pracodawca, który sam wykonuje takie zadania, lub pracownik wyznaczony przez pracodawcę posiadający zasób wiedzy i umiejętności zapewniający właściwą realizację programu instruktażu, mający aktualne zaświadczenie o ukończeniu wymaganego szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- §11 ust. 1 ww. rozporządzenia: instruktaż stanowiskowy przeprowadza się przed dopuszczeniem do wykonywania pracy na określonym stanowisku m.in. pracownika zatrudnianego na stanowisku robotniczym oraz innym, na którym występuje narażenie na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia, uciążliwych lub niebezpiecznych; pracownika przenoszonego na stanowisko, o którym mowa w pkt 1,
- §12 ust. 1 ww. rozporządzenia: odbycie instruktażu ogólnego oraz instruktażu stanowiskowego pracownik potwierdza na piśmie w karcie szkolenia wstępnego, która jest przechowywana w aktach osobowych pracownika,
- §15 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia: szkolenie okresowe pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych przeprowadza się nie rzadziej niż raz na 3 lata, pracowników, których charakter pracy wiąże się z narażeniem na czynniki szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe lub niebezpieczne albo z odpowiedzialnością w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (w tym nauczyciele) nie rzadziej niż raz na 5 lat, a w przypadku pracowników administracyjno-biurowych nie rzadziej niż raz na 6 lat,
- §15 ust. 4 ww. rozporządzenia: pierwsze szkolenie okresowe pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, pracowników, których charakter pracy wiąże się z narażeniem na czynniki szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe lub niebezpieczne albo z odpowiedzialnością w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (w tym nauczyciele) oraz pracowników administracyjno-biurowych przeprowadza się w okresie do 12 miesięcy od rozpoczęcia pracy na tych stanowiskach,
- §16 pkt 3 ww. rozporządzenia: potwierdzeniem ukończenia z wynikiem pozytywnym m.in. szkolenia okresowego jest zaświadczenie wydane przez organizatora szkolenia. Odpis zaświadczenia jest przechowywany w aktach osobowych uczestnika szkolenia.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych:

1) art. 12e (obowiązujący od 18.04.2020r.):

- ust. 1 - w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii dopuszcza się przeprowadzanie szkoleń wstępnych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy i służby w

całości za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, z wyjątkiem instruktażu stanowiskowego:

- 1) pracownika zatrudnionego na stanowisku robotniczym;
- 2) pracownika zatrudnionego na stanowisku, na którym występuje narażenie na działanie czynników niebezpiecznych;
- 3) pracownika przenoszonego na stanowisko o którym mowa w pkt. 1 i 2;
- 4) ucznia odbywającego praktyczną naukę zawodu oraz studenta odbywającego praktykę studencką,

- ust. 2 - w przypadku gdy termin przeprowadzenia szkolenia okresowego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy lub bezpieczeństwa i higieny służby przypada w:

- 1) okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii lub
- 2) w okresie 30 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii, albo stanu epidemii

- termin ten wydłuża się do 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii, albo stanu epidemii.

- 2) art. 31m¹ (obowiązujący od 07.03.2020r.):

Dokumenty potwierdzające posiadanie określonych uprawnień lub kwalifikacji, wydane na podstawie aktów wykonawczych wydanych na podstawie art. 237¹⁵ ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy, których ważność upłynęła po dniu 7 marca 2020r., zachowują ważność, nie dłużej jednak niż do 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

Kontrolą objęto przestrzeganie ww. terminów szkoleń u 10 wybranych pracowników (zał. nr 4) na podstawie przedstawionej dokumentacji:

- umów o pracę,
- kart szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zaświadczeń o ukończeniu szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Instruktaż ogólny przeprowadzany był przez Panią Aleksandrą Korus reprezentującą firmę FHU „EXIM”, z którą jednostka zawarła umowę na realizację wykonywania zadań służby BHP.

Instruktaż stanowiskowy przeprowadzany był przez Dyrektora oraz Wicedyrektorów jednostki.

W przedstawionej dokumentacji nie odnotowano zapisów o stosowaniu w jednostce art. 237³§ 2² ustawy Kodeks pracy.

W wyniku przeprowadzonej kontroli w powyższym zakresie ustalono, iż w jednym przypadku (poz. 3 – zał. nr 4) pracodawca nie przeprowadził w terminie okresowego szkolenia BHP w okresie do 12 miesięcy od rozpoczęcia pracy.

Pracownik (poz. 3- zał. nr 4) został zatrudniony w jednostce na okres próbny od 01.12.2019r. do 29.02.2020r., następnie na czas określony od 01.03.2020r. do 31.12.2020r. i od 01.01.2021r. na czas nieokreślony.

Brak zachowania ww. terminu szkolenia okresowego spowodowane było panującym stanem epidemii. Zgodnie z art. 12e ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, termin przeprowadzenia szkoleń okresowych w dziedzinie bhp wydłuża się do 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii, albo stanu epidemii.

Szczegółowe ustalenia kontroli zawiera zał. nr 4.

W zakresie przestrzegania terminów przeprowadzania szkoleń w zakresie BHP u pracowników objętych kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości.

Środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze

Zgodnie z art. 237⁶ Kodeksu pracy:

- pracodawca jest obowiązany dostarczyć pracownikowi nieodpłatnie środki ochrony indywidualnej zabezpieczające przed działaniem niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia czynników występujących w środowisku pracy oraz informować go o sposobach posługiwania się tymi środkami,
- pracodawca jest obowiązany dostarczać pracownikowi środki ochrony indywidualnej, które spełniają wymagania dotyczące oceny zgodności określone w odrębnych przepisach.

Zgodnie z art. 237⁷ Kodeksu pracy:

- pracodawca jest obowiązany dostarczyć pracownikowi nieodpłatnie odzież i obuwie robocze, spełniające wymagania określone w Polskich Normach jeżeli odzież własna pracownika może ulec zniszczeniu lub znacznemu zabrudzeniu; ze względu na wymagania technologiczne, sanitarne lub bezpieczeństwa i higieny pracy,
- pracodawca może ustalić stanowiska, na których dopuszcza się używanie przez pracowników, za ich zgodą, własnej odzieży i obuwia roboczego, spełniających wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy. Powyższy zapis nie dotyczy stanowisk, na których są wykonywane prace związane z bezpośrednią obsługą maszyn i innych urządzeń technicznych albo prace powodujące intensywne brudzenie lub skażenie odzieży i obuwia roboczego środkami chemicznymi lub promieniotwórczymi albo materiałami biologicznie zakaźnymi,
- pracownikowi używającemu własnej odzieży i obuwia roboczego, zgodnie z §2, pracodawca wypłaca ekwiwalent pieniężny w wysokości uwzględniającej ich aktualne ceny.

Zgodnie z art. 237⁸ Kodeksu pracy:

- pracodawca ustala rodzaje środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, których stosowanie na określonych stanowiskach jest niezbędne w związku z art. 237⁶ §1 i art. 237⁷ §1 oraz przewidywane okresy użytkowania odzieży i obuwia roboczego,
- środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, o których mowa w art. 237⁶ §1 i art. 237⁷ §1 stanowią własność pracodawcy.

Zgodnie z art. 237⁹ Kodeksu pracy:

- pracodawca nie może dopuścić pracownika do pracy bez środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, przewidzianych do stosowania na danym stanowisku pracy,
- pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe, oraz zapewnić odpowiednio ich pranie, konserwację, naprawę, odpylanie i odkażanie,
- jeżeli pracodawca nie może zapewnić prania odzieży roboczej, czynności te mogą być wykonywane przez pracownika, pod warunkiem wypłacania przez pracodawcę ekwiwalentu pieniężnego w wysokości kosztów poniesionych przez pracownika.

W powyższym zakresie kontrolą objęto zgodność przyznawania wybranym 10 pracownikom środków ochrony indywidualnej, obuwia i odzieży roboczej (zał. nr 5) w okresie od 01.01.2018r. do 17.11.2021r. z obowiązującymi przepisami, Zarządzeniem nr 8/2011/2012 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych w Żorach z dnia 26.10.2011r. w sprawie zasad, norm przydzielania środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego oraz sposobu naliczania ekwiwalentu za odzież własną, załącznikiem nr 2 do Zarządzenia Nr 8/2011/12 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. Matki Teresy z Kalkuty w Żorach wprowadzonym Zarządzeniem nr 13/2015/2016 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych w Żorach z dnia 20.11.2015r. oraz Regulaminem przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego dla pracowników Zespołu Szkół Specjalnych im. Matki Teresy z Kalkuty w Żorach, na podstawie przedłożonej dokumentacji:

- wykazu pracowników obsługi i nauczycieli uprawnionych do pobrania ekwiwalentu za odzież ochronną za rok 2018, 2019 i 2020,
- aneksów do umów o pracę w zakresie zmiany wymiaru zatrudnienia wraz z pismem wyjaśniającym Dyrektora Zespołu w tym zakresie (zał. nr 1),
- indywidualnych kart naliczania ekwiwalentu za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego,
- kartotek graficznych obecności pracownika,
- list płac,
- potwierdzeń przelewu kwot ekwiwalentu.

W wyniku kontroli ustalono:

1. W jednostce za lata 2018 -2020 uprawnionym pracownikom wypłacano ekwiwalent za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego. Wpłata ekwiwalentu następowała w m-cu grudniu każdego roku.

2. W zespole prowadzono oddzielnie dla każdego pracownika na drukach kartoteki magazynowej wyliczenia kwot przysługującego pracownikowi ekwiwalentu za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego w której określono: stanowisko pracy, w kolumnie „data” wpisywano rok, w kolumnie „symbol i nr dowodu” określano nazwę elementów wyposażenia za które przysługiwał ekwiwalent, w kolumnie „przychód” określano wymiar etatu, w kolumnie „rozchód” wpisywano ilość miesięcy za które przysługuje ekwiwalent stosownie do wymiaru etatu oraz w kolumnie „stan” wpisywano wyliczenie kwot

ekwiwalentu do wypłaty oraz dokumentację zbiorczą w zakresie wyliczania i wypłat ekwiwalentu tj. łącznie dla wszystkich pracowników z podziałem na pracowników obsługi i nauczycieli.

3. W jednostce od 28.10.2011r. do 31.12.2020r. obowiązywało Zarządzenie nr 8/2011/2012 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych w Żorach z dnia 26.10.2011r. w sprawie zasad, norm przydzielania środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego oraz sposobu naliczania ekwiwalentu za odzież własną, w którym na podstawie art. 237⁶⁻⁷ Ustawy Kodeksu wprowadzono następujące zasady gospodarowania środkami ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego:

- środki ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia są przydzielane pracownikom bezpłatnie dla stanowisk wyszczególnionych w tabeli norm przydziału odzieży i stanowią one własność zakładu,
- ustala się stanowiska, w których pracownik szkoły może używać własnej odzieży i obuwia roboczego spełniającego wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy, a w zamian otrzymuje ekwiwalent pieniężny, wg tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia,
- o przydziale odpowiedniego zestawu środków ochrony osobistej, odzieży i obuwia decyduje rodzaj i warunki wykonywania czynności służbowych,
- warunkiem wypłacenia ekwiwalentu za obowiązujące wyposażenie jest zatrudnienie na danym stanowisku w wymiarze co najmniej ½ etatu (pracownikom zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin, ekwiwalent wypłaca się proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy),
- wypłata ekwiwalentu następuje raz w roku na podstawie sporządzonego przez sekretariat wykazu w wysokości średniej ceny podstawowych rodzajów odzieży i obuwia tego typu,
- w przypadku nieobecności pracownika w pracy (np. urlop, zwolnienie lekarskie, itp.) dłużej niż ½ miesiąca, ekwiwalent nie przysługuje i zostaje odliczany,
- pracodawca umożliwia pranie odzieży ochronnej w miejscu pracy przy użyciu środków piorących zatrudnionym w tym czasie w placówce,
- za realizację odpowiedzialny jest sekretarz szkoły.

Normy przydziału środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego oraz naliczania ekwiwalentu za odzież własną stanowiące załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 8/2011/12 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. Matki Teresy z Kalkuty w Żorach z dnia 26.10.2011r., obowiązujące do 31.12.2020r.:

L.p.	Stanowisko	Zakres wyposażenia	Przewidywany okres używalności w miesiącach	Cena jednostkowa
1.	Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej	Fartuch ochronny	12 miesięcy	30 zł
2.	Nauczyciel zajęć technicznych, plastyki	Fartuch ochronny	12 miesięcy	30 zł

3.	Nauczyciel prowadzący zajęcia przysposabiające do pracy w zawodzie: rękodzieło artystyczne	Fartuch ochronny Rękawice ochronne	12 miesięcy 24 m-ce	30 zł 5 zł
4.	Nauczyciel prowadzący zajęcia przysposabiające do pracy w zawodzie: pomocnik prac konserwatorskich/ogrodnik	Fartuch ochronny Obuwie ochronne Rękawice ochronne Okulary ochronne Rękawice robocze	12 miesięcy 24 miesiące 24 miesiące do zużycia do zużycia	30 zł 60 zł 5 zł zapewniamy zapewniamy
5.	Nauczyciel prowadzący zajęcia przysposabiające do pracy w zawodzie: pomocnik gospodarstwa domowego	Fartuch ochrony Czapka	12 miesięcy 12 miesięcy	30 zł 5 zł
6.	Nauczyciel wychowania fizycznego	Dres sportowy Podkoszulek sportowy Spodenki sportowe Obuwie sportowe	36 miesięcy 12 miesięcy 12 miesięcy 24 miesiące	180 zł 25 zł 25 zł 200 zł
7.	Pomoc nauczyciela	Fartuch ochronny	12 miesięcy	30 zł
8.	Konserwator/ogrodnik	Ubranie drelichowe Buty robocze Kurtka ocieplana Czapka Rękawice robocze Okulary ochronne	12 miesięcy 18 miesięcy 24 miesiące 24 miesiące do zużycia do zużycia	65 zł 60 zł 50 zł 12 zł zapewniamy zapewniamy
9.	Sprzątaczką	Fartuch ochronny Buty na spodach antypoślizgowych Rękawice robocze	12 miesięcy 12 miesięcy do zużycia	30 zł 45 zł zapewniamy

4. W dniu 28.12.2020r. Zarządzeniem Nr 10/2020/2021 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych w Żorach wprowadzono Regulamin przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego dla pracowników Zespołu Szkół Specjalnych w Żorach, obowiązujący od 01.01.2021r. w którym określono, że:

- w zakładzie pracy przydziela się pracownikom nieodpłatnie, środki ochrony indywidualnej, zabezpieczające przed działaniem niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia czynników występujących w środowisku pracy,
- w zakładzie pracy przydziela się pracownikom nieodpłatnie, odzież i obuwie robocze spełniające wymagania w Polskich Normach, jeżeli odzież własna pracownika może ulec zniszczeniu lub znacznemu zabrudzeniu i jest niezbędna ze względu na wymagania technologiczne, sanitarne lub bezpieczeństwo i higienę pracy,
- w zakładzie pracy przydziela się pracownikom nieodpłatnie, odzież chroniącą przed czynnikami atmosferycznymi. Pracownikom wykonującym pracę na przestrzeni otwartej przysługuje odzież ciepłochłonna,

- stanowiska pracy oraz zakres wyposażenia pracowników na nich zatrudnionych w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze określa „Tabela norm przydziału środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego”, stanowiąca załącznik do Regulaminu, zwana dalej „Tabelą norm przydziału”. Tabela norm przydziału zawiera również wykaz stanowisk pracy, na których dopuszcza się używanie przez pracowników za ich zgodą własnej odzieży i obuwia roboczego spełniających wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy,
- w przypadku używania własnej odzieży lub obuwia roboczego pracownikowi wypłaca się ekwiwalent pieniężny,
- nie można dopuścić pracownika do pracy bez środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, przewidzianych dla danego stanowiska pracy. W przypadku, kiedy zakład pracy nie wyda pracownikom odzieży i obuwia roboczego z chwilą przyjęcia do pracy, pracownik może po wyrażeniu zgody używać własną odzież i obuwie robocze spełniające wymagania bhp. Zgoda pracowników winna mieć postać pisemnego oświadczenia woli,
- pracownik, któremu przydzielono środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze winien używać ich z przeznaczeniem oraz utrzymywać je w należytym stanie,
- pracownicy, którym przysługuje odzież ciepłochłonna, powinni ją otrzymać przed rozpoczęciem okresu zimowego, ustalonego na czas od 1 listopada do 15 marca,
- środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze są przydzielane pracownikom nieodpłatnie i stanowią własność pracodawcy. Ekwiwalent pieniężny wypłacony pracownikowi za używanie własnej odzieży nie podlega zwrotowi,
- środki ochrony indywidualnej są używane do czasu utraty ich cech ochronnych, a odzież i obuwie robocze – do czasu utraty cech użytkowych w stopniu uniemożliwiającym dokonanie naprawy,
- okres użytkowania środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego liczy się od dnia ich wydania i jest określany w tabeli norm przydziału. Czasookresy użytkowania odzieży i środków ochrony indywidualnej określają minimalny okres użytkowania,
- po upływie okresu używalności określonego w tabeli norm przydziału, odzież i obuwie robocze posiadające nadal wartość użytkową mogą być w dalszym ciągu używane przez pracowników do czasu zużycia,
- odzież i obuwie robocze, które nie nadają się do dalszego użytkowania podlegają likwidacji,
- pracownik odpowiada materialnie za przydzielone mu środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze. Pracownik, zobowiązany jest w szczególności do używania odzieży w miejscu pracy zgodnie z jej przeznaczeniem oraz do niezwłocznego zgłoszenia utraty, zniszczenia lub przedwczesnego zużycia odzieży, w celu otrzymania odzieży zamiennej,
- pracownikowi zatrudnionemu na okres próbny lub czas określony wydaje się przysługującą odzież roboczą, ale tylko właściwą dla pory roku, na który przypada okres próbny/czas określony trwania umowy,
- pracownikowi zatrudnionemu na okres próbny lub na czas określony dopuszcza się wydanie używanego asortymentu środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego po uprzednim praniu, naprawie i konserwacji oraz zdezynfekowaniu w stopniu odpowiadającym wymaganiom higieniczno-sanitarnym. Pracownikowi zatrudnionemu na

okres próbny lub na czas określony dopuszcza się wypłatę ekwiwalentu pieniężnego za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego,

- pracownikowi zatrudnionemu w niepełnym wymiarze czasu pracy przedłuża się okres użytkowania przydzielonych asortymentów środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy,
- pracownikowi nieobecnemu w pracy z powodu urlopu bezpłatnego, urlopu macierzyńskiego, urlopu wychowawczego lub choroby przez okres trwający, co najmniej 30 dni kalendarzowych przedłuża się okres użytkowania przydzielonych środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego o łączny okres nieobecności z tych powodów,
- fakt utraty lub przedwczesnego zużycia lub utraty cech ochronnych środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego powinien być udokumentowany protokołem przedwczesnego zużycia przedmiotów ochrony osobistej. Protokół sporządza komisja w składzie: pracownik służby bhp lub osoba wykonująca jej zadania w zakładzie, bezpośredni przełożony pracownika, społeczny inspektor pracy. Jeżeli utrata nastąpiła z winy pracownika, uiszcza on kwotę niezamortyzowanej części wartości utraconych lub zniszczonych asortymentów. Kwota może ulec zmniejszeniu lub umorzeniu, jeżeli uzasadniają to okoliczności utraty. Decyzję w tej sprawie podejmuje w/w komisja,
- w przypadku zmiany stanowiska pracy przez pracownika, na stanowisko, na którym przysługują dodatkowe środki ochrony indywidualnej lub odzież i obuwie robocze, należy uzupełnić wyposażenie o nowy asortyment odpowiednio do zakresu przewidzianego w tabeli norm przydziału,
- asortyment zawarty w Tabeli norm przydziału nie podlega zwrotowi i przechodzi na własność pracownika,
- środki ochrony indywidualnej przydzielane są pracownikowi w naturze. Nie wypłaca się ekwiwalentu,
- pracodawca zapewnia pranie, konserwację, naprawę, odpylanie i odkażanie środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego,
- pranie odzieży roboczej powierza się pracownikom. Czynność tę wykonuje pracownik na terenie szkoły, z wykorzystaniem sprzętu oraz środków będących własnością pracodawcy.

Tabela norm przydziału odzieży i obuwia roboczego stanowiąca załącznik nr 1 do Regulaminu przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego dla pracowników Zespołu Szkół Specjalnych im. Matki Teresy z Kalkuty w Żorach, obowiązująca od 01.01.2021r. do nadal:

L.p.	Stanowisko	Zakres wyposażenia	Przewidywany okres używalności w miesiącach	Cena jednostkowa	Czy dopuszcza się używanie własnej odzieży i obuwia
1.	Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej	Fartuch ochronny	12	30 zł	Tak

2.	Nauczyciel zajęć technicznych, plastyki	Fartuch ochronny	12	30 zł	Tak
3.	Nauczyciel prowadzący zajęcia przysposabiające do pracy w zawodzie: rękodzieło artystyczne lub ceramiczne	Fartuch ochronny	12	30 zł	Tak
		Rękawice ochronne	dz.	Zapewniamy	Nie
4.	Nauczyciel prowadzący zajęcia przysposabiające do pracy w zawodzie: pomocnik prac konserwatorskich/ogrodnik	Fartuch ochronny	12	30 zł	Tak
		Obuwie ochronne	24	80 zł	Tak
		Rękawice ochronne	dz.	Zapewniamy	Nie
		Okulary ochronne	dz.	Zapewniamy	Nie
		Rękawice robocze	dz.	Zapewniamy	Nie
5.	Nauczyciel prowadzący zajęcia przysposabiające do pracy w zawodzie: pomocnik gospodarstwa domowego	Fartuch ochronny	12	30 zł	Tak
		Czapka	12	10 zł	Tak
6.	Pomoc nauczyciela	Fartuch ochronny	12	80 zł	Nie
7.	Nauczyciel wychowania fizycznego, rewalidacji ruchowej, SI	Dres sportowy	36	200 zł	Nie
		Koszulka sportowa	12	60 zł	Nie
		Spodenki sportowe	12	60 zł	Nie
		Obuwie sportowe	24	200 zł	Nie
8.	Konserwator	Ubranie robocze	12	80 zł	Nie
		Buty robocze	18	100 zł	Nie
		Koszula flanelowa	12	40 zł	Nie
		Kurtka ocieplana	36	150 zł	Nie
		Czapka zimowa	36	30 zł	Nie
		Rękawice zimowe	36	35 zł	Nie
		Rękawice robocze	dz.	Zapewniamy	Nie
		Okulary ochronne	dz.	Zapewniamy	Nie
9.	Sprzątaczk	Fartuch ochronny	12	80 zł	Nie
		Buty na podszewach antypoślizgowych	12	70 zł	Nie
		Rękawice robocze	dz.	Zapewniamy	Nie

W powyższym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak prowadzenia oddzielnie dla każdego pracownika kart ewidencji przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej w których określano by m.in. zakres

wyposażenia przysługującego pracownikowi, okres używalności poszczególnych elementów wyposażenia, a także sposób przydziału (w naturze czy też ekwiwalent).

W zespole prowadzono jedynie oddzielnie dla każdego pracownika kartę z wyliczeniem kwot przysługującego mu ekwiwalentu za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego oraz dokumentację zbiorczą w zakresie wyliczania i wypłat ekwiwalentu tj. łącznie dla wszystkich pracowników z podziałem na pracowników obsługi i nauczycieli.

Zgodnie z §8 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika obowiązującym do 31.12.2018r. oraz §6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018r. w sprawie dokumentacji pracowniczej (Dz. U. z 2018r., poz. 2369) obowiązującym od 01.01.2019r., pracodawca prowadzi oddzielnie dla każdego pracownika kartę ewidencji przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, a także dokumenty związane z wypłatą ekwiwalentu pieniężnego za używanie własnej odzieży i obuwia oraz ich pranie i konserwację (art. 237⁶ i art. 237⁷ Kodeksu pracy).

2. Brak udokumentowanej zgody pracowników na używanie własnej odzieży i obuwia roboczego oraz stwierdzenia używania przez pracowników własnej odzieży i obuwia spełniającego wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy, o którym mowa w art. 237⁷ §2 Kp, w myśl którego pracodawca może ustalić stanowiska, na których dopuszcza się używanie przez pracowników, za ich zgodą, własnej odzieży i obuwia roboczego, spełniających wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. W czterech przypadkach (poz. 3, 4, 5, 10 – zał. nr 5) stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia pracowników o przyjęciu odpowiedzialności materialnej za powierzone im przez pracodawcę środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, o którym mowa w §6 ust. 2, pkt 2d rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika, §3 pkt 2j rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018r. w sprawie dokumentacji pracowniczej, w związku z art. 124 Kodeksu pracy.

4. W jednym przypadku (poz. 4 – zał. nr 5) w roku 2019 pracownikowi wyliczono i wypłacono ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego za 5 m-cy zamiast za 4 m-ce.

Pracownik w 2019r. zatrudniony był w zespole w okresie od 01.01.2019r. do 21.06.2019r. W powyższym okresie był nieobecny w pracy ponad ½ miesiąca w miesiącach: kwiecień (01.04.2019r. oraz od 04.04.2019r. do 30.04.2019r.) oraz czerwiec (od 01.06.2019r. do 21.06.2019r.).

Zgodnie z zapisami §6 Zarządzenia nr 8/2011/2012 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych w Żorach z dnia 26.10.2011r., obowiązującym od 28.10.2011r. do 31.12.2020r. w przypadku nieobecności pracownika w pracy (np. urlop, zwolnienie lekarskie, itp.) dłużej niż ½ miesiąca, ekwiwalent nie przysługuje i zostaje odliczany.

5. Z przedłożonej do kontroli dokumentacji za lata 2018-2020 nie wynika aby pracownicy objęci kontrolą zatrudnieni na stanowiskach pracy w wymiarze do ½ etatu (zał. nr 1) otrzymali należne im, zgodnie z przyjętymi w jednostce normami przydziału wyposażenie w odzież i obuwie robocze w naturze - brak kart ewidencji przydziału.

Ww. pracownikom nie wypłacono ekwiwalentu za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego, w związku z §4 Zarządzenia nr 8/2011/2012 Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych w Żorach z dnia 26.10.2011r., obowiązującym od 28.10.2011r. do 31.12.2020r. o treści: „warunkiem wypłacenia ekwiwalentu za obowiązujące wyposażenie jest zatrudnienie na danym stanowisku w wymiarze co najmniej ½ etatu (pracownikom zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin, ekwiwalent wypłaca się proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy).”

Zgodnie art. 237⁷ §1 oraz 237⁸ §1 Kodeksu pracy, pracodawca jest obowiązany dostarczyć pracownikowi nieodpłatnie odzież i obuwie robocze, spełniające wymagania określone w Polskich Normach jeżeli odzież własna pracownika może ulec zniszczeniu lub znacznemu zabrudzeniu, a także ze względu na wymagania technologiczne, sanitarne lub bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ustala rodzaje środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, których stosowanie na określonych stanowiskach jest niezbędne wskazując przewidywane okresy ich użytkowania.

6. Z przedłożonej do kontroli dokumentacji nie wynika aby pracownicy objęci kontrolą zatrudnieni na stanowiskach: pomoc nauczyciela, nauczyciel wychowania fizycznego, konserwator i sprzątaczką otrzymali należne im wyposażenie w odzież i obuwie robocze w naturze - brak kart ewidencji przydziału.

Ww. pracownikom, zgodnie z zapisami w załączniku nr 1 do Regulaminu przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego (tabela norm przydziału odzieży i obuwia roboczego), obowiązującym od 01.01.2021r. nie dopuszczono wypłaty ekwiwalentu za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego.

W piśmie z dnia 28.12.2021r. (zał. nr 6) Wicedyrektor poinformował: „że pracownicy zatrudnieni na stanowisku konserwator, pomoc nauczyciela, nauczyciel wychowania fizycznego, sprzątaczką, w roku 2021 otrzymali ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego. W tabeli norm przydziału odzieży i obuwia roboczego omyłkowo zapisano, iż pracownikom zatrudnionym na w/w stanowiskach nie dopuszcza się używania własnej odzieży i obuwia roboczego. Brak jest zgody pracowników na używanie własnej odzieży i obuwia roboczego.”

7. W Regulaminie przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, obowiązującym od 01.01.2021r. stwierdzono niespójność zapisów pkt 12 i 13 z pkt 21.

W pkt 12 i 13 Regulaminu pracodawca ustalił, iż po upływie okresu używalności, określonego w tabeli norm przydziału, odzież i obuwie robocze mogą być w dalszym ciągu używane przez pracowników do czasu ich zużycia oraz że odzież i obuwie robocze, które nie nadają się do dalszego użytkowania podlegają likwidacji, natomiast w pkt 21 Regulaminu, znajduje się zapis, że asortyment zawarty w Tabeli norm przydziału nie podlega zwrotowi i przechodzi na własność pracownika.

Na tym protokół zakończono.

Protokół sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, drugi Naczelnik Wydziału Edukacji Urzędu Miasta, a trzeci pozostaje w aktach kontroli.

Kierownikowi jednostki kontrolowanej przed podpisaniem protokołu kontroli przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia należy zgłosić kontrolującemu w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń kontrolujący w terminie 14 dni od daty wniesienia zastrzeżeń dokonuje ich analizy. W przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń dokonuje zmian w protokole kontroli w ten sposób, że dołącza do niego stosowny tekst w brzmieniu:

- 1) „Ustalenia na str. skreśla się”;
- 2) „Protokół kontroli na str. uzupełnia się przez dopisanie”;
- 3) „Treść ustaleń na str. otrzymuje brzmienie”

W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części kontrolujący w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przekazuje na piśmie kierownikowi jednostki kontrolowanej swoje stanowisko wraz z uzasadnieniem.

Kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni od daty otrzymania stanowiska kontrolującego co do wniesionych zastrzeżeń, podpisuje protokół kontroli lub składa oświadczenie o przyczynach odmowy podpisania protokołu.

Odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół zatwierdzany jest przez Prezydenta Miasta.

Podpis osoby kontrolującej:

Justyna Michalska *Michalska*

Kierownik jednostki:

DYREKTOR SZKOŁY
z up. S. Rasota
...mgr. Edyta Wasolowska...
30.12.2021r.

PREZYDENT MIASTA

Waldemar Socha

Prezydent Miasta

Załączniki:

1. Wyjaśnienie Dyrektora z dnia 09.12.2021r. dot. stanowisk pracy funkcjonujących w jednostce w okresie objętym kontrolą.
2. Wykaz potwierdzeń zapoznania się pracowników zatrudnionych w okresie kontroli z ryzykiem zawodowym na zajmowanych stanowiskach pracy.
3. Zestawienie badań wstępnych, okresowych i kontrolnych pracowników.
4. Zestawienie szkoleń wstępnych i okresowych BHP pracowników.
5. Wykaz przydzielonego pracownikom wyposażenia w odzież i obuwie robocze oraz wyliczonych i wypłaconych kwot ekwiwalentów za ich używanie w okresie od 01.01.2018r. do 17.11.2021r.
6. Wyjaśnienie Dyrektora z dnia 28.12.2021r. dot. ekwiwalentu pieniężnego za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego za rok 2021.

YU09WZ 80T3J5Y0

skanowane z pdf

Otrzymują:

1. Dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych, ul. Boryńska 54, 44-240 Żory,
2. Naczelnik Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Żory,
3. aa.